

**XXII Міжнародная навуковая канферэнцыя
“Шлях да ўзаемнасці”
Гродна 28 кастрычніка 2016 г.**

Традыцыйная Міжнародная навуковая канферэнцыя “Шлях да ўзаемнасці” гэтым разам адбылася ў Гародні ў аўдыторыях філалагічнага і гістарычнага факультэтаў Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. Удзел у ёй прынялі прадстаўнікі навуковых колаў Беларусі і Польшчы.

На пленарным пасяджэнні былі заслуханы і абмеркаваны чатыры даклады: Мікалая Даніловіча (Гродна) – «Рэлігійна матываваныя фразеалагізмы ў гаворках Гродзеншчыны», Ежы Копані (Варшава) – «Stosunek do filozofii w chrześcijaństwie wschodnim i zachodnim. Na przykładzie różnic w rozumieniu duszy», Тамары Піваварчык (Гродна) – «Средства массовой информации в системе межкультурной коммуникации поликонфессионального региона», Збігнева Анташэўскага (Кельцы) – «Europa Wschodnia w aktualnej polskiej polityce zagranicznej».

Аб інтэрдyscyплінарным характары канферэнцыі яскрава засведчыла праца навукоўцаў з Беларусі і Польшчы ў секцыях, на якіх прагучалі даклады па філалогіі, гісторыі, рэлігіі, філасофіі, культуралогіі, паліталогіі, эканоміцы, турызме.

У дзвюх першых секцыях абмяркоўваліся літаратуразнаўчыя праблемы. З рэфератамі выступілі: Марына Ёскевіч (Гродна) – «Роль эпохі в изменении авторской жанровой парадигмы (на материале сравнительно-сопоставительного исследования)», Анатоль Брусэвіч (Гродна) – «Польская паэзія ў перакладах Алега Лойкі», Галіна Тварановіч (Беласток) – «Літаратуразнаўства ў часопісе “Тэрмапілы”», Анна Альштынюк (Беласток) – «Рэцэпцыя польскай культуры ў мініяцюрах Янкі Брыля», Яўген Панькоў (Гродна) – «Kategoria czasu w twórczości poetyckiej Czesława Miłosza», Анна Саковіч (Беласток) – «Гарадок вачыма педыятра, пісьменніка-“белавежца” Юркі Геніюша», Вольга Панькова (Гродна) – «Subiektywizacja czasu i przestrzeni w powieści A. Jurewicza “Dzień przed końcem świata”», Вольга Нікіфарова (Гродна) «У сумоўі са светам (апошнія лірычныя запісы Янкі Брыля)», Алена Садоўская (Гродна) – «Ёсць людзі, у якіх уваходзіш, быццам у храмы: творчы партрэт Галіны Тварановіч», Аліна Сабуць (Гродна) – «Мастацкая прырода эсэістычна-дзённікавых замалёвак Галіны Тварановіч (“Пайсці, каб вярнуцца”)».

Мовазнаўцы працавалі ў трох секцыях. Праблемы намінацыі і пытанні лінгвакультурнай адукацыі абмяркоўваліся ў выступленнях м. інш. Іны Бубновіч (Гродна) – «Адтапанімічныя найменні ў гродзенскіх юрыдычна-справавых тэкстах старажытнабеларускага перыяду», Леанарды Дацэвіч (Беласток) – «Księgi metrykalne Dekanatu Grodno z II poł. XIX wieku – dziedzictwo kulturalno-oświatowe», Марка Олейніка (Люблін) – «Nazwy miejskie na Ukrainie i ich terytorialne źródłowanie», Надежды Васюк (Гродна) – «Пути обогащения словарного состава современного немецкого языка», Валянціны Мяншкоўскай (Беласток) – «Займствования из романских языков в современной русской и польской экономической терминологии», Аліны Павлюкевіч (Гродна) – «Nauczanie słownictwa jako czynnik biegłości językowej», Ноны Шандрохі (Гродна) – «Актыўная ацэнка як стратэгія навучання ў сучаснай адукацыйнай прасторы Польшчы і Беларусі».

У чацвёртай секцыі разглядаліся праблемы моўнага ўзаемадзеяння і этналінгвістычная мадэль свету. Свае даклады прадставілі Лілія Кавалёва (Гродна) – «Национально маркированные фразеологические единицы в романе И. Мележа “Людзі на балоце” и их перевод на английский язык», Аксана Шаўцова (Гродна) – «Гендарныя стэрэатыпы ў беларускіх і польскіх прыказках», Іна Лісоўская (Гродна) – «“Чалавек гаворачы” ў беларускамоўнай карціне свету (на матэрыяле паэзіі Максіма Танка)», Яланта Хомка (Беласток) – «Деривационно-семантическая структура словообразовательного гнезда с вершиной земля (на материале русского, польского и белорусского языков)», Жанна Грушэўская (Гродна) – «Вербалізацыя канцэпта “спіртныя напіткі” ў польскай і беларускай мовах», Ірына Хлусэвіч (Гродна) – «Структурна-семантычныя адметнасці фразеалагізмаў з узмацняльным значэннем».

Полікультурная камунікацыя і пытанні моўна-культунага памежжа знаходзіліся ў цэнтры даследаванняў удзельнікаў пятай секцыі. Гэтай праблемацьці былі прысвечаныя рэфераты: Фелікса Чыжэўскага (Люблін) – «Imiona jako odzwierciedlenie polsko-wschodniosłowiańskiego pogranicza kulturowego (na materiale inskrypcji nagrobnych)», Міхала Кандрасюка (Беласток) – «Wpływ piśmowni i wymowy staropolskich głosek [h] i [ch] na formę nazw miejscowości i nazwisk».

pogranicza polsko-białoruskiego i polsko-ukraińskiego», Станіслава Янушкевіча (Гродна) – «Структурна-граматычныя тыпы айконімаў беларуска-польскага памежжа», Людмілы Рычаковай (Гродна) – «Степень рекуррентности концепта “Польша” в двуязычных СМИ Гроденщины (на материале корпусных данных)», Агнешкі Дудэк-Шумігай (Беласток) – «Abrewiacje w strukturze inskrypcji nagrobnych nekropolii prawosławnych pogranicza polsko-wschodniosłowiańskiego», Святланы Ляскевіч (Гродна) – «Лексіка адзення ў гаворках беларуска-польскага памежжа».

Секцыю “Міждзяржаўныя і міжэтнічныя сувязі” прэзентавалі сваімі дакладамі Альфонс Бобовік (Элк) – «Współpraca Mazurskiego Towarzystwa naukowego w Elku ze Związkiem Polaków na Białorusi», Тадэвуш Кручкоўскі (Гродна) – «Российско-польские отношения в период Смуты в оценке С.М. Соловьева», Таццяна Даўгач (Мінск) – «Дзейнасць органаў кіравання сялянамі на тэрыторыі беларускага памежжа пасля адмены прыгоннага права», Віктар Ватыль (Гродна) – «Местное управление и самоуправление в Белоруси и Польше: сравнительный анализ» і інш.

На пытаннях рэлігіі, эдукацыі і культуры засяродзіліся навукоўцы, што працавалі ў сёмай секцыі. Свае рэфераты прадставілі: Аляксандр Горны (Гродна) – «Польскасць vs беларускасць: нацыянальныя працэсы ў Віленскай праваслаўнай духоўнай семінарыі ў міжваенны перыяд», Таццяна Баярчук (Гродна) – «Конфессиональные и этнические взаимодействия в развитии стабильности современного белорусского общества», Іаанна Усакевіч (Беласток) – «Teoria snót Augustyna z Ipponu», Эдмунд Ярмусік (Гродна) – «Религиозная культура в западном регионе Беларуси на современном этапе (на примере Гродненской области)», Алена Богдан (Мінск) – «“Początek i progres wojny moskiewskiej” Станіслава Жулкеўскага як гістарычная крыніца вывучэння культуры Рэчы Паспалітай».

У асобнай секцыі абмяркоўваліся праблемы міжкультурнай камунікацыі. Разнастайныя аспекты надзвычай актуальнай для сучаснасці праблемы разгледзелі ў сваіх рэфератах Збігнеў Стэмпяк (Ольштын) – «Liryka wokalna Stanisława Moniuszki (1819–1872) na kulturowej granicy Polski i Białorusi. Literackie inspiracje “Śpiewnika Domowego”», Наталля Улейчык (Гродна) – «Белорусскі патэрн в этносоціальным прастранстве Гродненскай абласці», Святлана Чувак (Гродна) – «Ваенна-гістарычныя музеі як аб’ект міжнароднай камунікацыі ў турызме», Адам Беліновіч (Ольштын) – «Działalność Krajowego Stowarzyszenia Brasławian na rzecz rozwoju różnorodności kulturowej społeczności lokalnej», Станіслаў Юрэцкі (Мінск) – «Культурныя кантакты насельніцтва з тэрыторыі беларускага Панямоння і Усходняй Польшчы ў эпоху неаліту».

Тэму феномена памежжа разглядалі ў дзевятай секцыі: Сяргей Амелька (Гродна) – «Гісторыя паўсядзённасці 1920–1930-х гадоў у прыватнай перапісцы жыхароў Беластоцкага ваяводства», Станіслаў Сільвановіч (Гродна) – «Население западных областей БССР в первые месяцы Великой Отечественной войны»; Лідзія Лук’янава, Мікалай Стасевіч (Гродна) – «Формирование исторического сознания в современном образовательном процессе в медицинском вузе (опыт социологического анализа)», Марыя Новацка (Люблін) – «Psychofizyczna jedność człowieka w świetle medycyny».

Напрыканцы канферэнцыйнага дня адбылося падвядзенне вынікаў плённай працы ўдзельнікаў навуковай сустрэчы.

Усе выступленні плануецца надрукаваць ў зборніку матэрыялаў гэтай цікавай навуковай імпрэзы.

Анна Альштынюк
Беласток